

Külpolitikai reflektor

Ezen a vasárnapon szavaznak a szovjet választópolgárok is. A választási kampány végén Leonid Breznyev mondott olyan beszédet, amely a választókerületének, a moszkvai Bauman-kerületnek a polgárai előtt, amelyre a szovjet embereken kívül az egész világ is feszült érdeklődéssel figyelt. Különös képpel a beszéd külpolitikai részére, hiszen a Szovjetunió Kommunista Pártjának főtitkára — aki a békepolitika egyik legfőbb megtervezője és gyakorlati végrehajtója — már egy hónapja nem nyilatkozott meg, ez alatt az egy hónap alatt pedig olyan fontos események zajlottak le, mint a Gromko—Kissinger találkozó, a NATO csúcstervezete, a Szezi-csatorna megnyitása és így tovább.

Nos, Breznyev nyomtatékosan hangsúlyozta az enyhülés folyamatát, teljes erővel sürgette a leszerelési intézkedések megtételét. Különösen fontosnak érzem, hogy visszautasította a NATO és egyes nyugati hatalmak vezetőinek kísérletét, amellyel szavakban egyetértésüket fejezik ki az enyhülés elveivel, de tetteikben a hidegháborús politikához akarnak visszahátrétni, és a fegyverkezési hajszát kívánják fokozni. Breznyev idézte Ford elnök egyik kijelentését: "Az enyhülés előnyös mindkét fél számára", s ezzel kapcsolatban utalt a szovjet—amerikai viszony továbbfejlesztésének szükségességére.

Szólt az idén esedékes újabb szovjet—amerikai csústalálkozóról, a stratégiai fegyverek korlátozásáról szóló megállapodásról.

A Szovjetunió új leszerelési erőfeszítései között említette, hogy szorgalmazni fogja: a nagyhatalmak kössenek megállapodást az újfajta tömegpusztító fegyverek előállításának megállításáról. A tudomány és a technika mai színvonala ugyanis már lehetővé tenné még a nukleáris fegyvereknél is borzalmasabb fegyver gyártását. Egy ilyen fegyver megjelenésének útjába leközdetlen akadályt kell állítani.

A Szovjetunió és az Egyesült Államok egy irányba ható fellépése meghozhatná az eredményt.

A szocialista diplomácia e heti tevékenységéről szóló beszámoló élére kívánok küldügyminiszterünk, Pujá Frigyes látogatása az NSZK-ban. Küldügyminiszterünk párizsi hivatalos látogatása után jutott idő és adódott alkalom a bonni utazásra. Fogadta Pujá Frigyes Schmidt kancellár is. S a kiadott közös közlemény tanúsága szerint egyrészt széles körű konzultáció történt a magyar és a nyugatnémet küldügyminiszter között európai és más nemzetközi kérdésekben, másrészt hasznos eszmecserét folytattak a két ország közötti, kétoldalú kapcsolatok fejlesztéséről. Magyar részről például elhangzott az az igény, hogy az NSZK építse le a magyar áruk behozatalánál korábban volt mennyiségű korlátozásokat. Közösen szorgalmazták a kooperációs lehetőségek bővítését.

Ami a nemzetközi kérdéseket illeti, Gensch, a vendég és vendége, Pujá Frigyes megállapította: Jók a kilátások arra, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezleten a napirenden levő valamennyi kérdésben kielégítő eredményeket érjenek el, ami lehetővé teszi a konferenciának meg ezen a nyáron, a legmagasabb szinten történő befejezését.

A Közel-Kelet a héten ismét az érdeklődés közep-

pontjába került, annak nyomán, hogy megsokasodtak és látványos formát öltöttek az erre vonatkozó diplomáciai tárgyalások. Ford Washingtonban az izraeli kormányfőt fogadta. Rabin, a kiszivárgott hírek szerint csak abba ment bele, hogy a közeljövőben egy újabb, jelentékeny katonai megállapodás jön létre Egiptom és Izrael között. Azt követően Tel Aviv egyelőre semmilyen más lépésre nem lenne hajlandó...

Az egyiptomi diplomácia ugyancsak aktív volt ezen a héten. Párizsban és Londonban, majd Madridban tárgyaltak Kairó küldöttei. Az egyiptomi—angol kapcsolatok újra kiszélesítése láttán az ember arra gondol, hogy ugyanazok az angolk húsz esztendeje még ott voltak a Szezi-csatorna partjainál, s hogy ellenük a hazafias egyiptomi tisztek, Nasser ezredessel az élükön, milyen kemény harcot folytattak. Most pedig nagyszabású fegyverkezési együttműködésről beszélnek Londonban és Kairóban, amely brit hadiparnak jelentene zsiros üdületet. A megrendelések értékét az imperialistabarát arab olajsejkek pénzéből — kölcsönökből, adományaiból — fedezné a kairói kormány.

A Közel-Keleten még egy sajátos kibékülésnek is tanúja lehetett a világ. Huszszein jordániai királyhoz látogatott Asszad, Szíria köztársasági elnöke. Négy évvel ezelőtt Damaszkusz megszakította kapcsolatait. Ammá, azután, hogy a jordániai király beduinjai véres testvérháborúban a palesztinok ezreit mészárolták le. A "fekete szeptember" gyászos hatását a jelek szerint most kezdik felszámolni, persze Huszszainak háromszor kellett elmennie damaszkuszi látogatásra, míg most Asszad elnök egyszer viszonzotta.

Pály József

Szaljut—4

Három hét mérlege

● Moszkva (TASZSZ)

A Szaljut—4 szovjet orbitális űrállomás pilótái, Pjotr Klimuk és Vitalij Szvasztyjanov, a háromhetes repülés alatt több mint 100 szinképelemzést készítettek a napfotóvevényességről. Az űrhajósok két röntgenkészítők segítségével néhány csillagképet vizsgáltak meg és regisztrálták a röntgensugárak áramlását. Június 9-a és 11-e között a színskála különböző zónaiban komplex felvételeket készítettek a Föld felületéről, így például a Szovjetunió nagy kiterjedésű területeiről. Tanulmányozták a légkör felső rétegeit, valamint a koz-

mikus sugárzást. Műszaki próbákat végeztek az orbitális állomás különböző berendezéseivel, így például megvizsgálták az energiaforrások és a hőszabályozó berendezések működését.

A két űrhajós eddig összesen két teljes napot fordított a különféle orvosi és egészségügyi vizsgálatokra.

A repülés előtti és a repülés alatti vizsgálatok azt mutatják, hogy mind a két űrhajós szíve és érrendszere jól reagál a megterhelésekre. Az elektrokardiogramok görbéi lényegében nem változtak. Mind a két űrhajós munkaképességének teljes mértékben és jó hangulatban van.

Felbocsátották a Vénusz—10 automatikus űrállomást

● Moszkva (MTI)

A kozmikus térség és a naprendszerhez tartozó bolygók kutatási programjának megfelelően a Szovjetunióban szombaton felbocsátották a Vénusz—10 automatikus űrállomást, amely szerkezetét és rendeltetését tekintve azonos a június 8-án útnak indított Vénusz—9 űrállomással.

A két automatikus űrállomás útja lehetővé teszi, hogy teljesebb adatokat nyerjenek a Vénusz bolygóról, valamint a kozmikus térségen lezajló fizikai folyamatokról.

A Vénusz—10-et föld körüli pályára bocsátották, és innen rajolt moszkvai idő szerint 7.30 órákor (magyar idő szerint 5.30 órákor). Bolygóközi heliocentrikus útjának paraméterei megközelítik a kiszámítottakat.

A Vénusz—9 és a Vénusz—10 berendezései előirászerűen működnek.

A két űrállomás ez év októberében éri el a Vénusz bolygó körzetét.

Tanácskoztak Latin-Amerika kommunista pártjai

● Havanna (MTI)

Havannában szombaton sajtóközleményt hoztak nyilvánosságra arról, hogy június 9—13 között a kubai fővárosban tanácskoztak a latin-amerikai kommunista pártok képviselői. Megfigyelték részt vett a tanácskozáson az Egyesült Államok, valamint Kanada testvérpártjának küldöttsége is.

A tanácskozáson, amelyen a földrész 24 országának kommunista pártja képviseltette magát, megvitaták

Konferencia az ipari dolgozók egészségvédelméről

Berlinben tanácskozott tizenegy

szocialista ország egészségügyi küldöttsége

● Budapest (MTI)

Szombaton hazaérkezett az NDK-ból a dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter vezette küldöttség, amely részt vett a szocialista országok egészségügyi minisztereinek 16. berlini konferenciáján. Az ötnapos tanácskozáson — tizenegy szocialista ország képviseltette magát — küldöttségünk vezetője, dr. Schultheisz Emil nyilatkozott az MTI munkatársának:

A konferencia legfontosabb szakmai témája az ipari dolgozók egészségvédelmének és egészségügyi ellátásának továbbfejlesztése volt. E kérdések megvitatását a két évvel ezelőti tanácskozáson határoztuk el, hiszen az eszmecsereben részt vevő valamennyi országban megkülönböztetett figyelmet fordítanak a fejlődő és korszerűsödő iparban dolgozó munkások egészségügyi ellátásának fejlesztésére.

A tavaly Budapesten megrendezett hasonló tanácskozás óta eltelt időszak eredményeinek összegezéséről — a konferencia résztvevőinek előzetes tájékoztatói alapján — mi számoltunk be. Mint ismeretes, a tavalyi konferencia fő témája a sürgősségi betegellátás továbbfejlesztése volt. Megállapítottuk, hogy — bár a feladat megoldása hosszabb időre is elhúzódik — ebben a tekintetben valamennyi szocialista ország egészségügyi kormányzata máris jelentős eredményeket ért el.

A tanácskozás résztvevői külön-külön is számot adtak az elmúlt év általános egészségügyi fejlődésével kapcsolatos eredményeikről, gondjaikról és a megoldásra váró feladatokról. Mi a népesedéspolitikai határozataink végrehajtásának tapasztalatait ismertettük.

A tanácskozást rendkívül élénk vita, aktivitás jellemezte, s az elhangzottak alapján elmondhatom, hogy főleg az európai szocialista országokban meglehetősen hasonlóak az egészségügyi fejlesztés tervei, s csaknem minden környező országban gondot jelent a kórházbővítés, a kórházrekonstrukció; még azokban az országokban is — mint a Szovjetunió és az NDK — amelyek nálunk magasabb színvonalú, jobban szervezett egészségügyi hálózattal rendelkeznek, s ahol tízezer lakosra száznál is több ágy jut. A tudományos együttműködés továbbfejlesztése során mi elsősorban a szivógyógyászattal és a daganos betegségek gyógyításával kapcsolatos kutatásokban szeretnénk az eddigieknél szorosabb együttműködést kialakítani, különösen a szovjet társintézetekkel — fejeztem be nyilatkozatát dr. Schultheisz Emil.

ret hiányából, még a vizsgálóra nem kötelezett kategóriákban is.

Véleményem szerint a balesetek túlnyomó része elkerülhető lett volna, ha adott helyzetben a balesetet előidéző gyalogosokban, járművezetőkben a jó tulajdonságok — elsősorban a felelősséget egymás iránt — kerelkednek felül.

Ilyen bevezetés után a balesetek okai között első helyen a jármű sebességének helytelen megválasztását emelem ki. Akkor beszélünk ilyen okról, amikor a járművezető sebessége nem a látási, forgalmi, vagy útvivszonyoknak megfelelően választja meg. Adott helyzetben 20 km/óra sebesség is végzetes válhat. E kategóriában leg több problémánk a személygépkocsi-vezetőkkel van.

Sok balesetet okoz az elsőségi jog teljesítésének elmulasztása, a szabálytalanul végrehajtott előzés és kanyarodás is. Ez utóbbi nagy részben a kerékpárosok szabályszegése, akik kanyarodás előtt vagy egyáltalán nem, vagy későn adnak karjelzést.

Külön kívánok említést tenni az ittas vezetésről. Évről évre emelkedik az ittas állapotban bekövetkező balesetek száma. Baleset okozza miatt az eljárás alá vont járművezetők 21 százaléka volt ittas. Még rosszabb arányokat kapunk, ha a közúti ellenőrzések "eredményeit" is figyelembe vesszük: 1974-ben ittas járművezetés miatt 1161 személlyel szemben jártunk el.

A gyalogosok közlekedési fegyelmével sem lehetünk

elégedettek. E kategória évenként közel annyi balesetet okoz figyelmen kívül, körültekintés nélküli közlekedéssel, mint például a tehergépkocsi-vezetők. Elérkezett tehát oda, amikor már a gyalogosok sem vonhatják ki magukat a legalapvetőbb közlekedési szabályok ismerete, betartása alól. Legjellemzőbb okok: álló jármű mögül úttestre lépés, figyelmen kívül az alzáradás az úttesten, féktávolságon belül levő jármű elé lépés.

A balesetet szenvedett utasok között sok a kisgyermek. Gyakran látható olyan eset, amikor a személygépkocsi-vezető képesnek gondolja magát még nem tudó kisgyermeküket az első ülésre ültetni. Az új KRESZ ezt már tiltani fogja, de addig is kérünk minden kisgyermekes szülőt, hogy vigyázzon sokkal jobban gyermeke életére.

KERDES: Mik azok a legfontosabb intézkedések, melyeket a közlekedésbiztonság fokozása érdekében társadalmi és hatósági vonalon tenni kell?

VÁLASZ: Az országgyűlés által elfogadott új közlekedéspolitikai koncepció, majd ezt követően megjelent 2024/1972. MT sz. határozat kiemelten hangsúlyozza, hogy a közúti közlekedéshez, szállításához jelentős népszámlás és társadalmi érdekek fűződnek, a gyors, és zavartalan bonyolítás, a lakosság igényeinek kielégítése alapvető érdek, következésképpen a közlekedésbiztonsághoz fűződő érdekek politikailag is jelentősebbé váltak.

Hangsúlyozni kívánom: az utügyi és közlekedésrend-

A közúti közlekedés helyzete megyénkben

Beszélgetés dr. Kelemen Miklós r. ezredessel, a Csongrád megyei főkapitányság vezetőjével

A közelmúltban a Belügyminisztériumban tartott sajtótájékoztatóon ismertették az újságírókkal az ország 1974. évi baleseti helyzetét. Munkatársunk a megyére vonatkozóan folytatott beszélgetést e kérdésről dr. Kelemen Miklós r. ezredessel, a Csongrád megyei főkapitányság vezetőjével.

KERDES: Az országos adatok után azt szeretném tudni: hogyan alakult a helyzet Csongrád megyében?

VÁLASZ: Az országban az elmúlt évben 4,1 százalékkal több személyi sérüléses közúti közlekedési baleset történt, mint 1973-ban. Ezzel sajnos, megszakadt a néhány év óta tartó csökkenési folyamat.

Csongrád megye múlt évi baleseti helyzete annyiban mutat eltérést az országostól, hogy nálunk egy százalékkal kevesebb személyi sérüléses baleset történt (759, illetve 753), de ezen belül figyelmet érdemel, hogy hárommal több halálos és tizenkettővel több súlyos sérüléssel járó baleset volt. Ezért az egy százalékos csökkenéssel sem lehetünk elégedettek. Ez annak is inkább igaz, mert

emelkedett a 14 éven aluli gyermekeket ért balesetek száma is. A baleseti statisztikai adatok részletesebb elemzése több lényeges összefüggésre hívja fel a figyelmet:

Az elmúlt évben tovább emelkedett megyénkben is a gépjárművek száma — ma már közel 80 ezer üzemelő gépjárművet tartunk nyilván. A hazai és a külföldi átmenőforgalom is további egymillióval növelte a közlekedő járművek számát. A forgalomhoz természetesen hozzá kell számolni a hagyományos közlekedési eszközöket (kerékpár, segédmotoros-kerékpár, lovas kocsik stb.), melyek közülhalózatunk forgalmi terhelésében számottevő szerepet játszanak. Ebből azt a következtetést kell levonnunk, hogy a forgalom növekedése nem vonja maga után törvényszerűen a balesetek számának emelkedését. Tény, hogy a veszélyes helyzetek sűrűsödnek, de a balesetek bekövetkezésénél túlnyomó részben mindig az emberi gondatlanságot, hanyagságot, erőszakos magatartásformákat állapíthatjuk meg.

A balesetek 70 százaléka lakott területen történt — ebből 30 százalék Szegedre

esett. Ez Szegedén 5 százalékkal több balesetet jelentett. Itt azonban a sok utazó elzárás és forgalomterelés nagyon zavaróan hatott. Szent és Makó területén lényegesen csökkent, ezzel szemben Hódmezővásárhelyen 27 százalékkal emelkedett a balesetek száma.

Ez utóbbi terület külön vizsgálatot és intézkedéseket követel.

Ez év első négy hónapjának gyakorlatilag ugyanannyi baleset történt megyénkben, mint az előző év azonos időszakában, azonban 14-ről 20-ra emelkedett a halálos, 66-ról 80-ra a súlyos sérüléssel járó esetek száma.

Az elmúlt évi tendencia tehát tovább tart, a kialakult baleseti helyzetet további fokozott figyelmet és intézkedéseket igényel.

KERDES: Melyek a balesetek legfőbb okai?

VÁLASZ: A baleseti okok között külön, kiemelten kell kezelni a közlekedő emberek egy részénél a KRESZ-szabályok be nem tartását, egymás iránti udvariatlanságot, vélt jogok durva kieroszakolását, a társadalmi együttélés legalapvetőbb szabályainak semmibe vevését. Keves baleset történik szabályisme-